

Kestävää maisemataidetta Tikkurilan tuotteilla

Kemin kaupunki kirkastaa mielikuvaansa julkisen tilan taiteella, joka näkyy myös niille, jotka pyyhkälvät moottoritietä pitkin kaupungin ohi. Tikkurila oli mukana mielenkiintoisessa design-projektissa, jossa moottoritiesiltaa elävöitettiin valoportilla.

Maisemasuunnittelu tekee ohitusteistä ajatusten herättäjän. Tämän voit kokea Kemissä. Yli 30 metriä leveä Valoportti-teos sijoitettiin Kemin keskustaliittymän siltarakenteeseen E18-moottoritiele. Liikennevirasto ja Lapin ELY-keskus halusivat tuottaa autoilijoille elämyksiä sekä myönteistä mielikuvaa Kemin kaupungista.

– Taide tarjoaa hyviä keinoja mielenkiintoisen väyläympäristön suunnitteluun, kertovat väyläilmeprojektia johtanut suunnittelutoimisto WSP:n muotoiluyksikön päällikkö Mari Siikonen ja kuvanveistäjä Marjukka Korhonen.

Haluttu ja kestävä värisävy lakkaefektillä

Kemin valoportti 03Valoportti-teoksen valmistajaksi valaisinyrityksiin erikoistunut Tehomet Oy. Teos koostuu Plastilon Oy:n valmistamista komposiittiputkista, jotka on pintakäsittely Tikkurilan Jäänsininen III -lakkaefektisävyllä. Teoksen

valoi-ohjauksyksiköllä voidaan tehdä tuhansia valaisuvaihtoehtoja. Öisessä moottoritiemaisemassa teos näkyy kilometrien päähän ja tuo raikasta valoa myös sillan alle.

Tikkurilassa putkien pintakäsittelyratkaisun suunnitteli Application Engineer Märten Juslin. Hän sanoo, että tehtävä ei ollut niistä helpoimpia. Sijoituspaikka on vaativa, ja teoksen on lisäksi toimittava näyttävänä ympäristötaiteena kellon ja vuoden ympäri.

– Kemin korkeudella luonnollisesti lämpötilan vaihtelu on vuoden mittaan rajua, mutta sitäkin enemmän ulkona olevia pintoja rasittavat auringon UV-säteily ja liikenteen aiheuttama likaantuminen, Märten Juslin kertoo.

– Valitsimme valopylväitä varten Temadur-sarjasta tuotteen, jota sävyttämällä saimme aikaan halutun vaikutelman. Sävytetty polyuretaanilakka tarttuu hyvin alustaan ja muodostaa valoa läpäisevän väripinnan. Aikaisemmin samantyyppistä vaikutelmaa on luotu karamellilakoilla tai jopa kaukaisesti Alvar Aalton huonekaluissaan käyttämällä maitolakoilla.

– Valoputkien sileä pinta minimoi likaantumisen. Putket pestään vain kerran–pari vuodessa – ei moottoritieellä enempään ole mahdollisuuksiakaan.

Valoportti pohjoisen olosuhteisiin

Auringonpaisteella komposiittiputket tuottavat jäänsinistä metallista hohtoa, ja yöllä putket valaisevat ympäristön taianomaisesti. Kemin maisema-arkkitehti on tehnyt rohkean avauksen kaupungin mielikuvan kehittämiseksi. Onnistunut lopputulos vaati huolellista yhteistyötä.

– Testasimme efektiivisen valonläpäisykyvyn huolellisesti tiimiin kuuluneiden muotoilijoiden, arkkitehtien, valosuunnittelijoiden ja valmistajan kesken ja uskomme että valittu sininen sävy kuvastaa ja kestää myös vaativaa pohjoista ilmastoa, Märten Juslin vakuuttaa.

Samaa Tikkurilan lakkaefektiiä on käytetty aikaisemmin sisustusratkaisussa kuten elokuvateattereiden ja useiden risteilyalusten sisustuslevyissä sekä Linnanmäen huvipuistossa.

– Kunnianhimoiset suunnittelijat antavat tarkan ohjeistuksen mitä hakevat ja vaativat tinkimätöntä laatua ja erikoisia sävyratkaisuja. Sillä tavalla myös oma osaamisemme kehittyy jatkuvasti, kun näitä erikoisprojekteja toteuttaa, Märten Juslin korostaa.

Teksti: Alpo Räinen

Kuva: Kati Leinonen

TRY:n Pintakäsittelyjaos perustettu

Teräksen ja muiden metallien pintakäsittelyt muodostavat oman tärkeän osansa teräs- ja metallirakentamisessa. Myös kestävä rakentamisen kautta pintakäsittelyjen merkitys rakentamisessa ja muussakin metallien käytössä korostuu.

Näistä syistä johtuen Teräsrakennehdistyksessä päätettiin, alan edustajien kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen, esittää ympäristöjaoston yhteyteen erityisen pintakäsittelyjaoksen perustamista. Näin pystytään erottamaan pintakäsittelyasiat omaksi kokonaisuudekseen sen sijaan, että niitä käsiteltäisiin ainoastaan ympäristönäkökulmasta.

Teräs tarvitsee toisinaan niin suojakseen kuin väri-ilmeekseen erilaisia pintakäsittelyjä. Eri pintakäsittelyvaihtoehtojen esille tuominen suunnittelusta ja materiaalivalinnoista vastaaville tahoille on tärkeää koko teräs- ja metallirakentamisan tulevaisuuden kannalta. Vanhat uskomukset teräksen korroosiokestävyyden riittämättömyydestä tulee kumota nykyaikaisella tiedolla eri pintakäsittelymenetelmistä.

Teräsrakennehdistyksessä pintakäsittelyjen merkittävyys on tunnistettu ja 6.5.2011 pidetyssä kokouksessa päätettiin kuuden yrityksen voimin Pintakäsittelyjaoksen perusta-

misesta. Paikalla olleista yritysedustajista päätettiin muodostaa ns. suunnittelutoimikunta, joka valmistele seuraavaan kokoukseen (syyskuussa) jaoksen toiminnan kannalta keskeisiä asioita, mm. jaoksen alustavan toimintasuunnitelman ja esityksen toimihenkilöiksi (puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja). Perustamiskokouksessa valittiin jaoksen sihteeriksi erityisasiantuntija Elina Wanne TRY:stä.

Kokouksessa käydyissä keskusteluissa nousi esille mm. seuraavaa:

- ohjeistuksen tarve kuumasinkityn pinnan maalaamiseen
- tiedottaminen eri pintakäsittelyvaihtoehtojen ominaisuuksista, eduista ja mahdollisuuksista
- käyttöikäasiat
- teräksen pintakäsittelyt osana kestävä rakentamista

Jaos päättää itse toimintamuodoistaan, mutta keskusteluissa on nyt jo tullut esiin tarve ohjeiden ja julkaisujen tuottamiseen nykyaikaisen

tiedon saattamiseksi teräs- ja metallirakentamisen alalla työskenteleville, alan viranomaisille, oppilaitoksille ja tilaajatahoille mukaan lukien. Tiedotustyön tärkein kohderyhmä on suunnittelijakunta. Tavoitteena on tarjota heille ajantasaista tietoa eri pintakäsittelymenetelmistä. Tiedotuskanavina käytetään mm. tätä kädessä olevaa lehteä sekä TRY:n www-sivuja.

TRY:n jäsenyrityksissä uusi jaos on otettu mielenkiinnolla vastaan. Pintakäsittelyjen ilosanomaa halutaan viedä eteenpäin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Jaoksen toimintaan ovat tervetulleita kaikki TRY:n jäsenyritykset. Mukaan pääsee ottamalla yhteyttä jaoksen sihteerin.

Teräsrakennehdistys ry
Pintakäsittelyjaoksen sihteerin Elina Wanne,
elina.wanne@try.fi